

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale
pentru Administrare și Reglementare în Comunicații
pentru stabilirea și impunerea condițiilor tehnice și economice
în care se realizează accesul la infrastructura fizică realizată de către societatea „RCS&RDS” S.A.
în baza contractului de concesiune nr. 1494/20.08.2014, încheiat cu municipiul Oradea

Perioada de consultare pentru proiectul *Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru stabilirea și impunerea condițiilor tehnice și economice în care se realizează accesul la infrastructura fizică realizată de către societatea „RCS&RDS” S.A. în baza contractului de concesiune nr. 1494/20.08.2014, încheiat cu municipiului Oradea*, publicat pe pagina de internet a ANCOM la data de 01 august 2018, a ajuns la termen la data de 20 august 2018¹, orice persoană interesată putând depune observații.

Pe parcursul perioadei de consultare au fost primite propuneri și observații din partea a 6 respondenți. De asemenea, la solicitarea acestora, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, denumită în continuare ANCOM, a avut întâlniri cu reprezentanții unui furnizor și a două asociații ale furnizorilor, pentru a discuta propunerile și observațiile acestora cu privire la proiectul supus consultării publice.

Prin proiectul supus consultării publice, ANCOM a urmărit stabilirea și impunerea, în sarcina societății RCS&RDS S.A., denumită în continuare RCS&RDS, a condițiilor tehnice și economice în care se va realiza accesul la infrastructura fizică destinată instalării rețelelor de comunicații electronice în municipiul Oradea, realizată în baza contractului de concesiune nr. 1494/20.08.2014, încheiat cu municipiului Oradea.

Condițiile tehnice și economice propuse de ANCOM a fi impuse în sarcina RCS&RDS urmăresc asigurarea accesului deschis la canalizația subterană mai sus menționată, cu respectarea principiilor nediscriminării, proporționalității și obiectivității prevăzute la art. 25 alin. (1) din Legea nr. 159/2016².

Documentele supuse consultării publice au fost Expunerea de motive și proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru stabilirea și impunerea condițiilor tehnice și economice în care se realizează accesul la infrastructura fizică realizată de către societatea „RCS&RDS” S.A. în baza contractului de concesiune nr. 1494/20.08.2014, încheiat cu municipiului Oradea.

¹ Termenul inițial fixat pentru încheierea consultării publice a fost 16 august 2018 dar intrarea în vigoare a *Hotărârii Guvernului nr. 595 din 2 august 2018 privind stabilirea zilelor de 16 și 17 august 2018 ca zile libere* a determinat prelungirea termenului de consultare până la data de 20 august 2018.

² Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice.

În urma procesului de consultare publică, ANCOM publică, pe pagina de internet, prezentul material de sinteză a observațiilor primite, cu respectarea principiului confidențialității, în care precizează și poziția sa față de aceste observații.

Observațiile primite de ANCOM în cursul perioadei de consultare se referă, în principal, la următoarele aspecte:

1. Doi respondenți consideră că au fost încălcate prevederile Legii nr. 52/2003³, precum și ale Legii nr. 24/2000⁴.

În mod specific, respondenții consideră că documentele supuse consultării publice nu respectă cerințele de conținut reglementate prin actele normative mai sus menționate iar procedura de consultare publică nu a respectat condițiile prevăzute în Legea nr. 52/2003.

Respondenții solicită republicarea anunțului referitor la elaborarea proiectului „de act normativ cu elementele obligatorii prevăzute de art. 7 alin. (2) din Legea nr. 52/2003”, transmiterea întregii documentații care stă la baza procesului de elaborare a proiectului în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. (3) din Legea nr. 52/2003 precum și „organizarea cadrului de dezbatere publică prin stabilirea unui calendar de întâlniri în care proiectul de act normativ să se dezbată în mod real”

Totodată, în cadrul acestei argumentații, se solicită obținerea de către ANCOM a avizului Consiliului Concurenței cu privire la acest proiect.

Referitor la aceste susțineri, arătăm pentru început că proiectul în discuție nu este un proiect de act administrativ cu caracter normativ, așa cum greșit îl califică respondenții ci un proiect de act administrativ individual.

Potrivit art. 3 lit. a) din Legea nr. 52/2003, actul normativ este definit ca fiind actul emis sau adoptat de o autoritate publică, cu aplicabilitate generală, regulile procedurale prevăzute de această lege având în vedere procesul de elaborare a proiectelor de acte normative.

Așa cum s-a arătat în mod constant în doctrină și în jurisprudență, distincția dintre actele administrative cu caracter normativ și actele administrative individuale este dată de întinderea efectelor acestora.

Astfel, actele administrative normative conțin reguli/norme cu caracter general, având aplicabilitate într-un număr nedefinit de situații, produc efecte juridice *erga omnes* față de un număr nedefinit de persoane, în timp ce actele administrative cu caracter individual urmăresc realizarea unor raporturi juridice într-o situație strict determinată și produc efecte fie față de o singură persoană, fie față de un număr determinat sau determinabil de persoane.

Ori, prin documentele supuse consultării publice, ANCOM a propus stabilirea și impunerea în sarcina RDS&RCS a unui set de reguli (condiții tehnice și economice) pe care aceasta să fie obligată să le respecte într-o situație determinată (respectiv, atunci când acordă accesul la infrastructura realizată în municipiul Oradea în baza contractului de concesiune nr. 1494/20.08.2014) și produce efecte juridice în raport cu un număr determinat de persoane (respectiv, în raport cu furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care solicită acces la respectiva infrastructură).

În cazul actelor administrative individuale, parcurgerea procedurii de consultare publică prevăzută de Legea nr. 52/2003 nu este obligatorie.

Cu toate acestea, ANCOM a considerat oportună organizarea unei sesiuni de consultare cu privire la măsurile ce urmează a fi stabilite în sarcina RCS&RDS. Mai mult, așa cum am arătat anterior,

³ Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată

⁴ Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare

ANCOM a dat curs solicitărilor primite, având loc întâlniri cu entități care reprezintă furnizori ce desfășoară activități în domeniul comunicațiilor electronice, fiind discutate propunerile și observațiile acestora cu privire la proiectul de decizie.

Referitor la solicitarea avizului Consiliului Concurenței asupra prezentului proiect de decizie, arătăm că dispozițiile legale care reglementează procesul stabilirii și impunerii de către ANCOM a condițiilor tehnice și economice de acces în cazul proiectelor finanțate total sau parțial din fonduri publice sau realizate cu sprijinul sau participarea autorităților administrației publice centrale sau locale nu prevăd o astfel de procedură.

Cu toate acestea, dacă din analiza efectuată în procesul emiterii prezentei decizii sau ulterior vor rezulta că există anumite aspecte de natură să conducă la restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței, ANCOM nu exclude posibilitatea informării Consiliului Concurenței cu privire la elementele identificate.

2. Doi respondenți consideră că tariful maximal de 80 euro/km/lună fără TVA pentru serviciul de închiriere tubetă magistrală a fost stabilit în mod arbitrar de către ANCOM, fiind exagerat de mare în contradicție cu costurile estimate ale investiției pentru primii 150 km de canalizație, de 4.764.070 euro⁵

Așa cum am detaliat și în Expunerea de motive, tarifele au fost stabilite pe baza unui model de calculație a costurilor ce evidențiază costurile medii unitare ale elementelor de infrastructură utilizate pentru furnizarea serviciilor modelate, precum și costurile pe unitatea de producție pentru fiecare serviciu modelat.

De asemenea, în scopul fundamentării obiective și proporționale a tarifelor, ANCOM a ținut cont de specificul proiectului, inclusiv de posibilitatea utilizării partajate a infrastructurii pentru alte servicii decât cele de acces la canalizație acordate furnizorilor de rețele de comunicații electronice.

Având în vedere prevederile contractului de concesiune care fac referire la amplasarea rețelilor de comunicații electronice și electrice, ANCOM va reevalua proiectul în momentul în care acesta va fi utilizat și pentru rețele electrice.

Referitor la valoarea investiției, precizăm că ANCOM a verificat valorile fiecărei categorii a investiției (tuburi și tubete, camerete, lucrări civile, utilaje) și a constatat că acestea sunt competitive în raport cu prețurile pieței. De altfel, ulterior transmiterii observației, cu prilejul unei întâlniri de lucru în care s-au discutat aceste propuneri, respondentul nu a putut prezenta devize justificative de lucrări civile în scopul sustinerii afirmațiilor sale.

Menționăm că elementele care influențează semnificativ rezultatele modelului sunt gradul de utilizare al rețelei (cu cât mai mic, cu atât mai mare tariful unitar) și cuantumul redevenței, ce reprezintă un cost suplimentar față de costul serviciilor rezultat din model. Astfel:

Costului unitar rezultat din modelul de calculație a costurilor, respectiv:

- 57,71 euro/km/lună pentru serviciul de închiriere tubetă magistrală;
- 0,64 euro/buc/lună pentru serviciul de închiriere bransamente ;
- 1,89 euro/0,014mc/lună pentru serviciul de închiriere spațiu cameră/cameretă;
- 10 euro/oră/locație pentru serviciul de asistență tehnică,

⁵ Cap. III art 9 alin. 7 din Contractul de concesiune nr. 1494/20.08.2014, disponibil la http://www.oradea.ro/fisiere/module_fisiere/24624/ctr%20concesiune%20nr.%201494%20rds.pdf

i-a fost adăugat și costul cu redevența datorată Primăriei municipiului Oradea. Conform contractului de concesiune, redevența se constituie prin însumarea:

a) tarifului de folosință teren în valoare de 1 leu/m.l. canalizații subterane realizate/an;
Tariful de folosință a terenului se indexează anual, cu indicele de inflație comunicat de către Institutul Național de Statistică pentru anul anterior.

b) 26% din veniturile anuale, fără TVA, încasate de RCS&RDS din exploatarea directă a canalizației subterane, respectiv din veniturile încasate din închirierea de tubulatură pentru fibră optică, închirierea de fibră optică neechipată (dark fiber) și serviciile conexe oferite chiriașilor.

Redevența anuală datorată se va calcula prin însumarea valorilor precizate, dar nu mai puțin de 60.005 EUR/an. Anual până la 15 martie, în conformitate cu Raportul execuției contractului, părțile vor proceda la regularizarea și plata sumelor datorate cu titlu de redevență. În cazul în care, în urma regularizării, se constată că suma datorată cu titlu de redevență prin însumarea celor două componente ale redevenței, este mai mare decât suma de 60.005 EUR, RCS&RDS S.A., va achita diferența.

Tarifele serviciilor au fost stabilite prin includerea redevenței datorate Primăriei municipiului Oradea, suplimentar față de costurile serviciilor, după formula:

valoare redevență = tarif de folosință teren + venituri încasate * % redevență / (100 - % redevență).

Astfel, după includerea redevenței datorate Primăriei Municipiului Oradea, tarifele serviciilor sunt:

- 84,1 euro/km/lună pentru serviciul de închiriere tubetă magistrală FO;
- 1 euro/buc/lună pentru serviciul de închiriere bransamente ;
- 2,56 euro/0,014 mc/lună pentru serviciul de închiriere spațiu cameră/cameretă;
- 13 euro/oră/locație pentru serviciul de asistență tehnică.

Pentru creșterea gradului de transparentă, ANCOM va publica modelul de calculație a costurilor ce a stat la baza determinării tarifelor, înlocuind însă sumele confidențiale cu date fictive (marcate corespunzător)

În concluzie, ANCOM consideră că tarifele serviciilor sunt stabilite corect, pe baza principiilor detaliate în expunerea de motive, bazându-se pe costurile aferente investiției fiind astfel justificate.

3 . Doi respondenți consideră că serviciul de închiriere spațiu cameră/cameretă nu este prevăzut nici în Contractul de concesiune nr. 1494/20.08.2014 nici în documentația de atribuire aprobată prin Hotărârea Consiliului Local Oradea nr. 108/2014⁶, nefiind așadar un serviciu de închiriere autorizat de municipiul Oradea.

Respondenții arată și că prin impunerea acestui serviciu de închiriere se încalcă în mod evident dreptul de acces deschis la infrastructură, garantat de art. 25 alin. (1) din Legea nr. 159/2016 și solicită eliminarea lui, respectiv acordarea accesului deschis la camerele în cadrul serviciilor de închiriere tubete.

⁶ Hotărârea Consiliului Local Oradea nr. 108/2014 privind organizarea licitației publice pentru concesiunea suprafeței de 100.000 mp teren, proprietate publică a municipiului Oradea, în vederea realizării unei canalizații subterane pentru amplasare rețele de comunicații electronice și electrice

Așa cum s-a precizat și de către respondenți, în conformitate cu dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. b) din contractul de concesiune nr. 1494/20.08.2014, RCS&RDS este obligată să plătească o redevență compusă, printre altele, din „26 % din veniturile anuale, fără TVA, încasate de Concesionar din exploatarea directă a canalizației subterane, respectiv din veniturile încasate din închirierea de tubulatură pentru fibră optică, închirierea de fibră optică neoperată – dark fiber **și din serviciile conexe furnizate chiriașilor**” (s.n.).

Așa cum au arătat și respondenții, aceleași prevederi sunt menționate și în anexele la Hotărârea Consiliului Local Oradea nr. 108/2014, cu particularitatea că la anexa 1 sunt nominalizate o serie de servicii, ca de exemplu servicii de asistență, montaj, mentenanță, securitate.

Așa cum se observă din analiza prevederilor invocate mai sus, nu se realizează o enumerare exhaustivă a serviciilor care pot fi furnizate de RCS&RDS. Chiar la punctul 6.5 din Studiul de oportunitate – Anexa nr. 1 la Hotărârea Consiliului Local Oradea nr. 108/2014 se utilizează următoarele sintagme: **„Pentru recuperarea valorii investiției concesionarul va avea dreptul să, dar fără a se limita la: [...] 2. furnizarea de servicii de asistență, montaj, mentenanță, securitate etc.”** (s.n.)

Ori, interpretând că RCS&RDS este ținută să furnizeze serviciile enumerate cu scop exemplificativ în contractul de concesiune nr. 1494/20.08.2014 și în Hotărârea Consiliului Local Oradea nr. 108/2014, ar presupune ca acesta să furnizeze, respectiv să tarifeze și servicii de montaj, mentenanță, securitate.

Este însă de observat faptul că în conformitate cu dispozițiile contractului de concesiune nr. 1494/20.08.2014, RCS&RDS are dreptul de a exploata în mod direct, pe riscul, pe cheltuiala și pe răspunderea sa bunurile care fac obiectul contractului, în limitele stabilite de legislația în vigoare.

Aplicarea principiului privind accesul deschis la infrastructura fizică în sensul **Legii nr. 159/2016** „cu respectarea principiilor nediscriminării, proporționalității și obiectivității” nu presupune acordarea accesului în mod gratuit, așa cum ar rezulta prin eliminarea serviciului și a tarifului pentru acest serviciu.

Pe de altă parte eliminarea serviciului și acordarea accesului la camerele prin serviciile de *închiriere tubetă*, în condițiile în care tarifarea serviciilor reglementată de către ANCOM are în vedere orientarea pe costuri a acestora, presupune includerea costurilor pentru dezvoltarea și exploatarea cameretelor în serviciile de acces la tubulatură, ceea ce din punct de vedere al cumulării costurilor ar avea același rezultat ca și în prezenta configurație de servicii propusă de investitor.

Ca urmare, autoritatea nu consideră oportun să fie schimbată structura serviciilor de acces așa încât să impună eliminarea serviciilor de acces la camerele și a tarifelor aferente, în contextul în care nu se poate face abstracție de existența costurilor mai sus menționate.

4. Doi respondenți consideră că ANCOM a omis să prevadă în proiectul de decizie condițiile tehnice și economice de acces aferente serviciului de închiriere de fibră optică neoperată („dark fiber”).

De asemenea, se menționează folosirea de către ANCOM a noțiunii de „bransament” în documentul supus consultării publice.

ANCOM nu a prevăzut în proiectul de decizie condițiile aferente serviciului de închiriere a fibrei optice neoperată (dark fiber) deoarece acest serviciu nu este furnizat de către RCS&RDS.

Așa cum am arătat și la punctul 3, concesionarul are dreptul, iar nu obligația, de a furniza anumite servicii în scopul recuperării investiției. Conform documentației analizate de ANCOM, RCS&RDS va oferi următoarele servicii: închiriere tubetă magistrală, închiriere brașamente, închiriere spațiu cameră/cameretă și serviciul de asistență tehnică. Cu privire la posibilitatea RCS&RDS de a oferi sau nu anumite servicii, ANCOM a detaliat la pct. 3 din prezentul document.

Potrivit contractului de concesiune încheiat de societatea RCS&RDS cu Primăria Municipiului Oradea, obiectul concesiunii este realizarea de către concesionar a unei *„canalizații subterane cu lungimea de până la 200km, în care se vor amplasa rețele de comunicații electronice și electrice”*.

Noțiunea de *canalizație subterană* este definită în contract ca fiind „*ansamblul de tuburi, tubete amplasate în paralel, împreună cu cămine de acces, camere și camerete de tragere*” iar cea de „*bransament*” are în sensul acestui proiect semnificația de racord între canalizația de tip magistrală și clădiri.

Câtă vreme dezvoltatorul canalizației nu avea prin contract obligația de a face investiții în active de tip „dark fiber”, acesta nu poate fi obligat de către ANCOM să furnizeze serviciul „dark fiber” doar în baza dreptului contractual de a obține venituri din servicii de acest tip, fără a avea însă o obligație contractuală în acest sens.

5. Doi respondenți consideră că ANCOM a omis să prevadă în proiectul de decizie condițiile în care RCS&RDS va închiria pentru propria activitate comercială (sau pentru persoanele din același grup) tubete și racorduri din infrastructura pe care a realizat-o în municipiul Oradea.

De asemenea, întrucât este imposibil ca societatea RCS & RDS să își poată factura sieși serviciile de închiriere a infrastructurii pe care o administrează, solicită prevederea unui mecanism prin care societatea RCS&RDS ar urma să platească Municipiului Oradea tariful aferent serviciilor de acces la infrastructură utilizate.

ANCOM a prevăzut la art. 1 alin (3) din proiectul de Decizie obligația ca RCS&RDS „*să asigure acces la infrastructură cel puțin în aceleași condiții, inclusiv în ceea ce privește calitatea, cu cele pe care și le aplică sau pe care le aplică persoanelor din același grup*”, la care se adaugă o serie de obligații de transparență prin care să fie pus în aplicare principiul nediscriminării, în legătură cu modul în care sunt tratate cererile de acces și modul în care se acordă accesul.

Echivalența condițiilor tarifare rezultă din faptul că tarifele reglementate sunt orientate pe costuri iar recuperarea costurilor aferente dezvoltării și utilizării unei părți din canalizație îi revine în mod proporțional și RCS&RDS.

Pe de altă parte acestea îi revine sarcina de a plăti o redevență în quantum fix către municipalitate, indiferent dacă infrastructura este exploatată și de către terți. În plus, autoritatea nu poate interveni asupra modului în care s-a stabilit redevența prevăzută în contractul de concesiune.

Prin modul de percepere a redevenței, conform contractului de concesiune, această componentă a tarifului nu asigură, în mod direct, pe parcursul duratei contractului de concesiune, condiții echivalente între RCS&RDS și alți utilizatori ai rețelei. Astfel, începând cu anul 2015, RCS&RDS S.A., plătește către Primăria Municipiului Oradea redevența minimă de 60.005 EUR/an, ceea ce reprezintă mai mult decât echivalentul unei redevențe de 26% din veniturile anuale pe care RCS&RDS S.A. le-ar avea de încasat din exploatarea proprie a rețelei.

Ulterior, RCS&RDS S.A. ar beneficia de avantajul utilizării rețelei în condiții de preț mai favorabile (întrucât înregistrează doar costurile rețelei, dar nu și redevența pe venit, întrucât aceasta este calculată exclusiv din veniturile realizate).

În această situație de fapt, pentru a asigura condiții nediscriminatorii tuturor furnizorilor care utilizează rețeaua RCS&RDS, va avea obligația de a redistribui trimestrial cheltuielile efective cu redevența în funcție de venit datorată municipiului Oradea luând în calcul veniturile obținute de la beneficiarii de acces precum și veniturile ipotetice obținute ca urmare a prestării serviciilor, respectiv: serviciul de închiriere tubetă magistrală FO, serviciul de închiriere bransamente și serviciul de închiriere spațiu cameră/cameretă, pentru rețeaua proprie instalată. Astfel, RCS&RDS va calcula, pe baza unui decont de utilizare, reducerea aplicabilă fiecărui terț care a închiriat rețeaua, ca diferență între 26% din venitul facturat fiecărui operator (aceasta fiind baza de calcul a tarifelor) și costul pe care ar trebui să îl suporte fiecare operator (determinat prin alocarea valorii redevenței din venit facturată de Primăria Oradea RCS&RDS în funcție de gradul de utilizare al rețelei, atât de către RCS&RDS cât și de terți).

RCS&RDS are obligația să realizeze trimestrial un raport cu privire la modalitatea de îndeplinirea obligației prevăzută la mai sus, detaliat pentru fiecare furnizor beneficiar de acces, pe care îl va înainta ANCOM până pe data de 25 a lunii următoare pentru trimestrul anterior.

	Inchiriere microtub magistrala (diametru 14/10mm)	Inchiriere microtub canalizatie de acces cladiri rezidentiale(diametru 14/10mm)	Inchiriere spatiu in camin/camereta	Venit	
<i>Exemplu ilustrativ:</i>					
decont lunar redeventa					
Utilizare retea	km	nr bransamente	nr camere		
- operator 1	10.00	10	10		
- operator 2	25.00	25	25		
- operator 3	50.00	50	50		
' RCS	175.00	1,100	2,949		
<i>total</i>	<i>260.00</i>	<i>1,185</i>	<i>3,034</i>		
Venituri					Din care, redeventa inclusa in tarif (26%)
- operator 1	841.09	10	25.57	877	227.95
- operator 2	2,102.71	25	63.93	2,192	569.89
- operator 3	4,205.43	50	127.86	4,384	1,139.77
<i>total venituri</i>	<i>7,149.22</i>	<i>85.76</i>	<i>217.36</i>		
Redeventa de plata conform contract					
redeventa folosinta teren: 2.810,69€ redeventa venit: 2.189,73€	2,181.07	577.57	52.05		
Venit teoretic RCS&RDS	14.718,99	1.109,84	7.541,22	23.370	6.076,21

Alocare redeventa venit	%	Cost redeventa
- operator 1	3%	62.29
- operator 2	7%	155.72
- operator 3	14%	311.44
RCS	76%	1,660.29
total redeventa venit		2,189.73

Astfel, valoarea de 2.189,73 euro (redevența venit) va fi alocată direct proporțional cu valoarea veniturii fiecărui operator (inclusiv RCS&RDS), iar diferența între valoarea redevenței inclusă în tarif și costul cu redevența alocat fiecărui operator va reprezenta valoarea discountului pe factura fiecărui operator.

6. Doi respondenți au formulat critici cu privire la conținutul art. 10 alin. (4) din anexa la decizie – solicitând ca durata contractului să fie de maximum 3 ani, cu obligația de a fi prelungită la solicitarea furnizorului

ANCOM consideră că formularea actuală este mai flexibilă și răspunde exigențelor respondentului. Astfel, principiul statuat în acest text este libertatea contractuală, părțile putând agreea durata contractului de acces, inclusiv pentru perioade mai mici de 3 ani.

Cu toate acestea, în scopul asigurării continuității pe termen mediu a accesului la infrastructură, intenție pe care înțelegem că o urmăresc și respondenții, dacă un furnizor solicită o perioadă contractuală de minim 3 ani, RCS&RDS este obligată să ofere contractul de acces pe această durată. Într-un astfel de contract, interesul public este acela de a asigura beneficiarilor acces la infrastructură pe durata optimă derulării unui ciclu investițional iar nu pe durate cât mai reduse.

- **Art. 22 alin. (1) lit. d) – solicitând stabilirea de tarife diferențiate pentru asistența tehnică pentru accesul planificat și accesul în situații de urgență**

Așa cum am arătat și în expunerea de motive, tariful pentru serviciul de asistență tehnică a fost determinat pe baza tarifului pentru accesul autorizat al personalului Beneficiarului în spațiile de colocare, stabilit conform Deciziei președintelui ANCOM nr. 653/2010, indexat cu indicele de creștere a salariului mediu brut în domeniul telecomunicațiilor și IT, plus redevența (calculată prin aplicarea procentului de 135% ($100/(100-26)$)).

Conform observațiilor din Anexa 3 la decizia președintelui ANCOM nr. 653/2010, „*acest tarif se aplică numai în cazul în care accesul neînsoțit reprezintă un risc semnificativ pentru integritatea echipamentelor și securitatea rețelei Romtelecom, iar părțile au convenit în prealabil aranjamente de acces însoțit la spațiul colocat, inclusiv pentru accesul de urgență în vederea remedierii defecțiunilor.*”

Tariful prevăzut în Decizie la Art. 22 alin. (1) lit. d) „13 euro/oră/locație pentru serviciul de asistență tehnică” este unul maximal corespunzător unui serviciu de asistență care să acopere și situațiile de urgență, fără a exclude posibilitatea stabilirii de către RCS&RDS a unui tarif inferior pentru asistența în condițiile uzuale de acces.

7. Un respondent a solicitat ANCOM transmiterea detalierii calculației care a stat la baza tarifelor propuse

ANCOM va publica modelul de calcul care a stat la baza stabilirii tarifelor propuse în proiectul de decizie, cu păstrarea principiului confidențialității.

8. Un respondent a propus completarea proiectului de decizie astfel încât să se interzică introducerea de „tarife auxiliare”, ca de exemplu zugrăvit cameretă

Așa cum am arătat la pct. 3 și 4 din prezenta documentație, RCS&RDS va oferi următoarele servicii: închiriere tubetă magistrală, închiriere brașamente, închiriere spațiu cameră/cameretă și serviciul de asistență tehnică. În consecință, recuperarea costurilor se va face din tarifele calculate de ANCOM și prevăzute în prezentul proiect, ce au avut în vedere doar aceste tipuri de servicii.

ANCOM consideră că atât inductorii utilizați, cât și metodologia de alocare a costurilor, au fost stabilite în mod transparent, urmărind aplicarea principiului cauzalității costurilor, fiind totodată suficient de bine determinate în cadrul modelului, astfel încât să permită identificarea relațiilor dintre costuri, elementele de infrastructură și servicii.

În plus, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și alin. (3) din proiectul de decizie, RCS&RDS este obligată să nu aplice alte condiții de acces (inclusiv serviciile oferite și tarifele solicitate) decât cele dispuse în anexa la prezentul proiect.

Orice eventuale modificări ori completări ale condițiilor de acces vor fi operate de ANCOM, din oficiu sau la cererea RCS&RDS, numai dacă au loc modificări semnificative ai indicatorilor de natură tehnică ori economică avuți în vedere inițial de ANCOM.

Cu toate acestea, pentru a evita orice dubiu de interpretare, ANCOM propune modificarea părții introductive a art. 23 din anexa la decizie, după cum urmează:

„(1) RCS&RDS are obligația să perceapă pentru serviciile de acces la infrastructură reglementate prin prezentul document următoarele tarife maxime:”

precum și prevederile **Art. 4.**, din anexa la decizie, astfel:

*„ **Art. 4.** – RCS&RDS are obligația să actualizeze oferta de referință prevăzută la art. 2 alin. (1) și contractul standard prevăzut la art. 3 de fiecare dată când acest lucru este necesar, fără a afecta însă elementele obligatorii potrivit prezentei anexe, **inclusiv structura serviciilor reglementate**, și să publice, pe pagina de internet proprie, oferta de referință cu modificări și completări, la data adoptării acestora, într-o formă care să permită identificarea cu ușurință a elementelor actualizate, prin utilizarea unui format diferit al textului adăugat și prin evidențierea distinctă a textului eliminat, precum și identificarea datei realizării actualizării.”*

10. Un respondent a propus completarea proiectului de decizie astfel încât să nu se permită introducerea de tarife diferențiate pe volum. De asemenea, consideră că aceste tarife nu trebuie să fie condiționate de lungimea canalizației contractate.

Ulterior transmiterii observației, cu prilejul unei întâlniri în care s-au discutat aceste propuneri, respondentul și-a circumstanțiat poziția în sensul în care nu se opune acordării de tarife diferențiate pe volum, cu condiția ca aceste tarife să fie sub cele reglementate prin prezenta decizie.

Așa cum rezultă din prevederile art. 23 din anexa la decizie, tarifele stabilite sunt maxime, RCS&RDS putând aplica tarife diferite (inclusiv prin diferențierea pe volum), atât timp cât acestea din urmă sunt transparente, sunt acordate nediscriminatoriu, și sunt justificate de economii de costuri / costuri evitate; prin urmare, aceste tarife nu pot fi mai mari decât limita maximă stabilită prin articolul în discuție.

11. Doi respondenți au făcut observații cu privire la gradul de ocupare al canalizației, apreciind că acesta va fi de 4 (inclusiv RCS&RDS), solicitând să se țină cont de această valoare în procesul de stabilire a condițiilor tehnice și economice.

Pentru fiecare dintre serviciile modelate, a fost reevaluată rezonabilitatea estimărilor privind gradul de ocupare mediu (pe întreaga durată a proiectului).

ANCOM a acceptat observația și a modificat estimarea inițială, care se bazase pe informațiile din planul de afaceri, conform caruia veniturile vor fi obținute de la 4 operatori. Deoarece înțelegem că gradul de ocupare poate fi mai redus, estimarea gradului de ocupare a fost redusă la 4 operatori (inclusiv RCS&RDS S.A) pe întreaga lungime a magistralei; de asemenea, pentru bransamente a fost estimat un grad de încărcare de 1,7 operatori (inclusiv RCS&RDS S.A), iar pentru închiriere camerele a fost previzionat un grad de încărcare de 4 operatori (inclusiv RCS&RDS S.A).

De asemenea, urmare a reducerii nivelului cererii, ANCOM a considerat necesară redimensionarea infrastructurii necesare pentru deservirea cererii de servicii de acces. Astfel, au fost luate în considerare în valoarea investiției un fascicul de 7 tubete (din care una rezervată pentru

Primăria Oradea cu titlu gratuit, conform prevederilor contractului de concesiune) și un tub de 40 mm. Costul celor trei tuburi corugate de Φ 125mm a fost eliminat din valoarea investiției, nefiind justificat în raport cu cererea de servicii și necesarul rezervat pentru Primăria Oradea. ANCOM a ajustat valoarea investiției (tuburi și tubete) pe baza valorii costului unitar al unui m.l. de tub corugat cu dimensiunea de Φ 125mm conform documentelor de achiziție furnizate de RCS&RDS.

Consecința directă a reducerii necesarului de tubulatură este recalcularea inductorului pentru alocarea costurilor tuburilor și tubetelor pe servicii, corespunzător eliminării integrale a costului tuburilor corugate cu dimensiunea de Φ 125mm.

Impactul modificării, se reflectă în costurile unitare, respectiv în tarifele de acces, care s-au majorat.

12. Referitor la durata de amortizare a mijloacelor fixe investite, doi respondenți au formulat observații, unul susținând o perioadă de 40 de ani, similar duratei contractului de concesiune, celălalt propunând o durată de 30 de ani.

ANCOM precizează că, în modelarea tarifelor de acces la infrastructura supusă analizei, durata de viață a rețelei, din punct de vedere fiscal – contabil, nu este relevantă pentru reglementare. Astfel, potrivit considerentului nr. 36 din Recomandarea Comisiei Europene 2013/466/UE⁷ privind nediscriminarea și costurile, durata economică de viață aplicabilă pentru conducte și lucrări civile (principalele categorii de active) este de 40 ani⁸.

Exemplificăm notificarea BG/2015/1766 și BG/2015/1767, în care Comisia Europeană a atras atenția⁹ CRC asupra faptului că a utilizat în modelul de cost ipotetic eficient pentru stabilirea costurilor de construire și mentenanță a unei rețele de canalizație o durată de viață de 25 de ani, deși Recomandarea privind costurile și nediscriminarea prevede, în mod normal, o durată de viață pentru canalizație de minim 40 de ani, pentru a se asigura că modelul de cost și tarifele rezultate garantează cele mai potrivite "build or buy signals"(semnale pentru decizia de investire sau cumpărare.

De asemenea, facem precizarea că, în cazul în care, după 25-30 ani (perioada indicată de RCS & RDS pentru suplimentarea investiției inițiale, în scopul menținerii caracteristicilor tehnico-constructive) sunt justificate investiții suplimentare, RCS & RDS poate solicita recalcularea tarifelor de acces, iar ANCOM va lua în considerare eventuala investiție suplimentară, dacă este justificată, în scopul recalculării tarifelor de acces.

13. Un respondent semnalează o neconcordanță între termenul prevăzut la art. 19 alin. (1) – 2 ore timp de răspuns și remediere a deranjamentelor și cel prevăzut la art. 16 alin. (1) – 1 oră pentru asigurarea accesului furnizorilor la infrastructură în vederea efectuării de lucrări de întreținere sau de reparații cu caracter de urgență.

ANCOM precizează că cele două termene au în vedere ipoteze diferite, mai exact situația în care furnizorii beneficiari solicită acces de urgență la infrastructură, în vederea efectuării de de lucrări

⁷ Recomandarea Comisiei Europene 2013/466/UE privind obligații consecvente de nediscriminare și metode coerente de calcul al costurilor pentru promovarea concurenței și optimizarea mediului de investiții în bandă largă.

⁸ A se vedea și raportul WIK disponibil la următoarea adresă: <https://www.wik.org/fileadmin/Studien/2017/best-practice-passive-infrastructure-access.pdf>

⁹https://circabc.europa.eu/webdav/CircaBC/CONNECT/e-cctf/Library/01%20-%20Commission%20Decisions/Commission%20Decisions%202015/BG-2015-1766-1767%20Adopted_EN.pdf

de întreținere sau de reparații cu caracter de urgență a propriei rețele, respectiv situația în care RCS&RDS este obligată să asigure remedierea deranjamentelor cauzate RCS&RDS.

Astfel, ANCOM consideră că propunerea nu poate fi admisă dar, pentru a elimina orice dubiu de interpretare, a completat în consecință prevederile art. 16 alin. (1) și ale art. 19 alin. (1) din anexa la proiectul de decizie.

14. Referitor la art. 21 din anexa la proiectul de decizie, cu privire la condițiile în care se poate înceta furnizarea serviciilor de acces la canalizație, mai mulți respondenți propun modificarea/completarea acestuia după cum urmează:

- **Un respondent propune introducerea după alin. (1) a unui nou alineat, cu următorul cuprins:**

„În cazul în care furnizorul nu achită tarifele datorate serviciilor de acces la infrastructură în termen de 15 zile calendaristice de la scadență, RCS&RDS va notifica în scris furnizorul cu privire la depășirea termenului de plată. Data scadenței se va calcula de la data primirii facturii corecte de către furnizor”.

Propunerea este justificată prin prisma unor posibile situații în care plata, deși efectuată de către furnizor, nu se înregistrează corespunzător în conturile bancare ale creditorului, din motive neimputabile furnizorului beneficiar de acces, fiind date ca exemple modificarea datelor de facturare fără o comunicare prealabilă sau în termen ori transmiterea în mod eronat datelor de facturare.

- **Patru respondenți au formulat observații referitoare la alin. (2) prin care propun:**

- ca rezilierea contractului să poată fi realizată doar pentru încălcări repetate a termenelor de plată sau pentru depășirea cu mai mult de 60 de zile a termenului scadenței
- stabilirea cauzelor de încetare a contractului în funcție și de dispozițiile legale incidente care reglementează, în mod limitativ, cazurile în care operatorul poate refuza dreptul de acces
- modificarea alineatului după cum urmează:

„Omisiunea furnizorului de a achita în termen de cel mult 60 de zile de la scadență tarifele datorate serviciilor de acces la infrastructură este o situație care justifică restricționarea dreptului furnizorului de a depune noi cereri de acces la infrastructură de canalizație”.

Respondentul arată că măsura încetării contractului este disproporționată în unele cazuri în care neachitarea facturii nu este imputabilă furnizorului, propunând ca în aceste situații să se aplice, într-o primă etapă, măsura restricționării dreptului de a depune cereri noi de acces la infrastructură.

- **Un respondent propune modificarea alin. (3) în sensul înlocuirii sintagmei „În cazul încetării furnizării serviciilor de acces la infrastructură [...] ” cu sintagma „În cazul încetării contractului de acces la infrastructură [...] ”.**

Respondentul consideră că dezafectarea rețelei de comunicații electronice poate să intervină doar în situația încetării contractului de acces, care include și situațiile de încălcare gravă de către furnizor a unora dintre obligațiile asumate.

Analizând coroborat toate propunerile de mai sus, ANCOM a modificat art. 21 astfel încât să rezulte în mod clar că dreptul de acces trebuie să fie acordat în mod continuu iar încetarea furnizării serviciilor de acces s-ar putea realiza doar în urma rezilierii contractului, în situații de **încălcare gravă** de către furnizor a unora dintre obligațiile care îi incumbă:

„Art. 21. – (1) RCS&RDS are obligația să nu înceteze furnizarea serviciilor de acces la infrastructură decât în situații temeinic justificate, cauzate de încălcarea gravă de către furnizor a unora dintre obligațiile care îi incumbă potrivit contractului de acces. Omisiunea furnizorului de a achita în termen de cel mult 60 de zile de la scadență tarifele datorate serviciilor de acces la infrastructură este o situație care justifică încetarea furnizării acestor servicii.

(2) Încetarea furnizării serviciilor de acces în conformitate cu prevederile alin. (1) se realizează doar ca urmare a încetării contractului de acces, în condițiile legii.

(3) În cazul încetării furnizării serviciilor de acces la infrastructură, RCS&RDS are obligația să acorde furnizorului în cauză un termen de cel puțin 15 zile pentru dezafectarea rețelei de comunicații electronice și a oricăror accesorii ale acesteia.

(4) Până la încetarea furnizării accesului la infrastructură, RCS&RDS îi este interzis să adopte măsuri de natură să ducă la suspendarea ori întreruperea serviciilor de comunicații electronice sau care presupun dezafectarea rețelelor furnizorilor.”

Pe de altă parte, pentru a se asigura un just echilibru între drepturile și obligațiile părților contractului de acces, la art. 8 din anexa la proiectul de decizie a fost introdus un nou alineat care, prin excepție de la motivele de refuz a unei cereri de acces, prevede posibilitatea respingerii unei noi cereri de acces până la achitarea facturilor corespunzătoare serviciilor de acces asigurate anterior de către RCS&RDS, dacă la data noii cereri de acces furnizorul are neachitate tarife a căror scadență este mai mare de 60 zile.

Totodată, analizând în mod integrat propunerile tuturor respondenților, ANCOM a identificat o nouă ipoteză, aceea în care contractul de acces va înceta din alte cauze decât cele prevăzute la art. 21 alin. (1) - încălcarea gravă de către un furnizor a unora dintre obligațiile care îi incumbă potrivit contractului de acces.

ANCOM are în vedere, de exemplu, situația în care contractul de acces încetează prin ajungerea la termen, părțile se află în procedură de negociere a unui nou contract dar aceasta nu se finalizează până la încetarea contractului anterior.

Până la agreearea noului contract, RCS&RDS are obligația să ofere serviciile de acces la infrastructură în condițiile reglementate la art. 1 alin (3) din proiectul la decizie. Mai precis, RCS&RDS trebuie să ofere acces cel puțin în aceleași condiții, inclusiv în ceea ce privește calitatea, cu cele pe care și le aplică sau pe care le aplică persoanelor din același grup.

15. Un respondent propune ca la art. 5 alin. (3) din anexa la proiectul de decizie să se indice, cel puțin cu titlu exemplificativ, categoriile de documente ce ar putea fi solicitate de către RCS&RDS.

Condiția de transparentă va fi asigurată prin obligația impusă RCS&RDS de a stabili și publica, pe pagina proprie de internet, formatul și conținutul cererii de acces, inclusiv a documentelor ce trebuie să o însoțească.

Coroborat cu obligația impusă la art. 3 din anexa la proiectul de decizie (obligația de a publica și de a pune la dispoziția oricărui furnizor a unui contract standard de acces la infrastructură) precum și cu obligația impusă la art. 2 (publicarea unei oferte de referință), ANCOM consideră că sunt îndeplinite suficiente elemente de predictabilitate, astfel încât orice furnizor, să cunoască, încă înainte de a depune o solicitare de acces, care sunt cerințele ce trebuie îndeplinite pentru acordarea accesului (inclusiv cu privire la documentele ce trebuie eventual depuse).

În fine, pentru a asigura implementarea acestei obligații în acord cu condițiile stabilite prin prezentul proiect, ANCOM a completat prevederile art. 3 alin. (3) din proiectul de decizie cu referire inclusiv la cererea de acces ce trebuie depusă de solicitanți.

16. Un respondent propune înlocuirea la art. 1 din proiectul de decizie a sintagmei „în condițiile dispuse în anexa la prezenta decizie” cu sintagma „cu respectarea condițiilor dispuse în anexa la prezenta decizie”.

Respondentul consideră că înlocuirea propusă clarifică posibilitatea părților de a stabili și alte clauze contractuale, în afara celor stabilite și impuse de ANCOM.

Pentru a nu exista interpretări viitoare în sensul în care părțile contractului de acces vor fi obligate să încheie o convenție care să prevadă doar condițiile stabilite prin prezentul proiect, ANCOM a preluat propunerea respondentului și a modificat în consecință textul art. 1 din proiectul de decizie.

Cu toate acestea, ANCOM subliniază că orice altă clauză introdusă în contractul de acces ca urmare a acordului părților semnatare nu poate încălca ori deroga de la regulile și principiile stabilite prin prezentul proiect.

17. Un respondent propune eliminarea obligației de furnizare a informațiilor referitoare la amplasarea camerelor/cameretelor cu precizarea coordonatelor geografice precum și a obligației de menținere a unei evidențe actualizate a spațiului liber din canalizație (la nivel de tronson sau de bransament) ori din camere.

Alți doi respondenți, consideră însă că accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la coordonatele camerelor și cameretelor de tragere, reglementat prin art. 2 din anexa la proiectul de decizie, trebuie să fie neîngrădit.

În fine, un alt respondent propune completarea art. 2 din anexa la decizie astfel încât să se prevadă obligația de a pune la dispoziția furnizorilor solicitanți de acces, prin intermediul unei hărți în format electronic (dwg), a întregii infrastructuri disponibile în cadrul proiectului. Propunerea de completare este justificată prin necesitatea de a eficientiza modul de amplasare a rețelei și/sau a elementelor de rețea în infrastructură și reducere a costurilor de instalare a acestora.

Obligația de furnizare a informațiilor referitoare la amplasarea punctelor de acces la infrastructură (camerelor/cameretelor) precum și menținerea unei evidențe actualizate a spațiului liber din canalizație (la nivel de tronson sau bransament) ori din camere/camerete face parte din gama de măsuri prin care se asigură accesul deschis la această infrastructură.

Nu pot fi asigurate serviciile de acces la infrastructură fără a fi cunoscută localizarea acestora și fără a se cunoaște disponibilitatea existentă la un moment dat. Administratorul rețelei trebuie să asigure într-o secțiune securizată pe pagina proprie de internet sau prin intermediul unei aplicații informatice publicarea acestor informații actualizate. Modul de prezentare a acestora rămâne la alegerea acestuia (formă tabelară sau prezentare GIS cu precizarea coordonatelor geografice etc.)

În plus, concesionarul are obligația contractuală față de municipalitatea Oradea „să furnizeze date cu caracter relevant GIS, privind operatorii care închiriază spații sau cabluri în canalizație, poziția, structura și materialele rețelelor amplasate pe/în terenuri utilizate în baza prezentului contract”.

Referitor la obligația de a pune la dispoziția furnizorilor solicitanți de acces o hartă în format electronic (.dwg) conținând întreaga infrastructură a proiectului, ANCOM consideră că această cerere nu este acceptabilă excedând cadrul legal. Realizarea fișierului în format electronic (.dwg - format proprietar Autodesk - ACAD) ar eficientiza modul de amplasare a rețelei și/sau a elementelor de rețea în infrastructură și ar reduce costurile doar pentru ceilalți furnizori interesați de acces, pentru furnizorul-administrator al infrastructurii ar reprezenta un generator de costuri ce ar trebui recuperate din tariful de servicii.

18. Referitor la obligația de alocare a elementelor de acces în canalizația de tip magistrală sau bransament a unor tuburi cu un diametru superior celui de 14/10 mm, pentru instalarea de cabluri de cupru (Cu), un respondent propune suportarea costurilor instalării unor astfel de tuburi de către furnizorii care vor solicita instalarea de cabluri de Cu, justificând că instalarea unui cablu de Cu face imposibilă coexistența în același tub și a unui alt cablu de fibră optică.

Rețeaua de canalizație, așa cum a fost proiectată de către dezvoltator, permite amplasarea în cele 7 tubete (de dimensiuni 14/10 mm) puse la dispoziția furnizorilor de comunicații electronice a unor cabluri de fibră optică cu diametrul maxim 7mm (diametru maxim admis în tubetă, conform mențiunilor din contractul de acces propus de RCS&RDS).

Cu toate acestea, având în vedere necesitatea asigurării implementării **principiului neutralității tehnologice**, prin proiectul de decizie va fi permisă instalarea cablurilor de Cu, al căror diametru este într-adevăr mai mare decât cel specificat anterior.

Având în vedere aceste aspecte, precum și faptul că pentru tarifele stabilite la art. 23 alin. (1) lit. a) și b) din anexa la proiectul de decizie a fost avută în vedere ipoteza instalării unor cabluri de FO, ANCOM a completat art. 23.

Potrivit noii prevederi, în situația instalării unor cabluri de Cu, RCS&RDS poate ajusta tarifele prevăzute la art. 23 alin. (1) lit. a) și b) în raport cu secțiunea cablului de Cu față de secțiunea cablului de FO având diametrul maxim admis de 7 mm.

19. Un respondent consideră necesară corelarea prevederilor art. 11 alin. (4) și (5) din anexa la proiectul de decizie cu cele ale art. 8 alin. (5) astfel încât constrângerile obiective cuprinse la art. 8 alin. (5) să se poată regăsi sub formă de excepții la art. 11 alin. (4) și (5).

De asemenea, respondentul propune menționarea, printre motivele obiective reglementate la art. 8 alin. (5) și a condiției referitoare la lipsa spațiului disponibil și elementele pentru dezvoltările proprii ulterioare.

În situația particulară a prezentului obiectiv de investiții, în care administratorul rețelei de canalizație este în același timp și furnizor de comunicații electronice și utilizează infrastructura fizică împreună cu ceilalți potențiali furnizori interesați de acces, corelarea prevederilor solicitată de respondent nu este acceptabilă, excedând asigurării condițiilor de acces deschis prevăzute de lege.

20. Un respondent consideră că obligația de a identifica permanent gradul de încărcare a tronsoanelor și de a suplimenta numărul acestora, stabilită de art. 14 din anexa la proiectul de decizie, nu poate crea o obligație cu caracter absolut în sarcina administratorului infrastructurii. Acesta propune prevederea unor „acțiuni diligente dar cu caracter cert, de rezultat”, în condițiile în care nu se pot implementa soluții care nu sunt fezabile din punct de vedere tehnic sau pentru situații în care nu există capacități tehnice disponibile.

ANCOM nu poate prelua această propunere, având în vedere, în primul rând, faptul că în infrastructură este preinstalat doar un fascicul multitubetă conținând 7 tubete iar gradul de ocupare a acestuia (în unele tronsoane) face ca solicitările de acces să depășească numărul de tubete preinstalate disponibile.

Astfel, în aceste tronsoane, este necesară fie suplimentarea numărului de tubete disponibile fie, după caz, utilizarea unor metode de optimizare a utilizării spațiului astfel încât să se permită instalarea cablurilor furnizorilor de la care în mod previzibil se așteaptă transmiterea unei cereri de acces la infrastructură.

În opinia ANCOM, această operațiune este cu atât mai necesară cu cât, prin efectul Hotărârii Consiliului Local al municipiului Oradea nr. 284/2015¹⁰, furnizorii de rețele de comunicații electronice au un termen redus (90 de zile) pentru lucrările de instalare a rețelilor în subteran.

Pe de altă parte, chiar RCS&RDS a previzionat un anumit grad de ocupare al canalizației fiind avut în vedere și faptul că prin contractul de concesiune, municipiul Oradea beneficiază de o tubetă din fasciculul multitubetă preinstalat.

Pe cale de consecință, ANCOM consideră suficient, într-o primă etapă (până la atingerea gradului de ocupare previzionat) identificarea acelor tronsoane în care numărul de tubete preinstalate disponibile este mai mic de 5 și luarea măsurilor descrise la art. 14 din proiectul de decizie.

21. Referitor la unele termene fixate în cadrul procedurii de acordare a dreptului de acces – Capitolul III Secțiunea 1 din anexa la proiectul de decizie, ANCOM a primit o serie de propuneri după cum urmează:

- **Termenul prevăzut la art. 8 alin. (4) pentru analiza și comunicarea răspunsului la solicitările de acces la infrastructură este considerat de un respondent mult prea scurt.**

Un alt respondent consideră nejustificat de mare acest termen. Acesta propune un termen de 5 zile, invocând dinamica sectorului comunicațiilor electronice și faptul că informațiile referitoare la canalizație, amplasarea și disponibilitatea acesteia sunt publice și incluse în oferta de referință.

- **Termenul prevăzut la art. 8 alin. (7) pentru solicitarea informațiilor lipsă din cererile de acces la infrastructură este considerat de un respondent mult prea scurt**
- **Termenele prevăzute la art. 10 alin. (2) și alin. (3) pentru negocierea și încheierea, respectiv pentru modificarea sau completarea unui contract de acces sunt considerate de un respondent mult prea scurte.**

Un alt respondent propune modificarea termenului de 7 zile pentru negocierea și încheierea unui contract de acces, prevăzut la art. 10 alin. (2). Propunerea privește un termen de 30 de zile calendaristice.

¹⁰ Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Oradea nr. 284/2015 privind aprobarea Regulamentului pentru stabilirea condițiilor de exercitare a dreptului de acces pe proprietățile Municipiului Oradea în vederea instalării, întreținerii, înlocuirii sau mutării rețelilor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora, a modului de utilizare partajată a elementelor de infrastructură, precum și măsurile privind construirea de rețele noi de comunicații electronice

Cu privire la termenele stabilite la art. 8 și la art. 10 din anexa la proiectul de decizie, precizăm că acestea au fost stabilite având în vedere, pe de o parte, termenul impus prin Hotărârea Consiliului Local Oradea nr. 284/2015, respectiv de 90 de zile pentru efectuarea lucrărilor de instalare a rețelelor în subteran. Astfel, s-a urmărit ca furnizorii beneficiari ai accesului să beneficieze de o perioadă cât mai mare pentru executarea lucrărilor de instalare a rețelelor de comunicații electronice.

Pe de altă parte, RCS&RDS are obligația de a stabili și de a publica pe pagina de internet proprie oferta de referință, contractul standard de acces și cererea de acces la infrastructură (inclusiv eventuale documente care trebuie atașate acesteia) astfel încât informațiile esențiale pentru încheierea contractului de acces ar trebui să fie deja cunoscute părților.

Deoarece nu au fost prezentate motive obiective în sprijinul solicitărilor de reducere, respectiv de creștere a termenelor în discuție, ANCOM consideră că durata totală a procedurii de analiză și soluționare a solicitărilor de acces ar trebui să rămână în limitele reglementate în proiect.

Reevaluând procedura solicitării și acordării dreptului de acces la infrastructură, ANCOM consideră că poate fi redus termenul prevăzut la art. 8 alin. (4) astfel încât să se prevadă o perioadă de cel mult 10 zile de la data primirii cererii și până la răspunsul la aceasta, față de 15 zile prevăzute anterior.

Durata termenului reglementat de art. 8 alin. (7) – în care RCS&RDS are obligația de a solicita completarea informațiilor lipsă din cererile de acces – este consecință directă a necesității respectării termenului maxim de 10 zile prevăzut la alin. (4) al aceluiași articol.

Cu toate acestea, alin. (7) al art. 8 a fost completat astfel încât termenul maxim de răspuns la cererile de acces să se prelungească în mod corespunzător cu intervalul de timp în care solicitantul va completa cererea.

Pentru aceleași motive expuse mai sus și în considerarea reducerii termenului prevăzut la art. 8 alin. (4), durata termenului de negociere a contractului de acces prevăzut la art. 10 alin. (2), poate fi mărită la 30 zile.

Deoarece părțile au deja încheiat un contract de acces iar rețeaua beneficiarului este deja instalată în infrastructură, în cazul solicitării de modificare sau completare a unui contract de acces, termenul maxim de negociere prevăzut la art. 10 alin. (3) poate fi modificat la 15 zile de la data primirii cererii.

22. Referitor la unele termene fixate în cadrul Capitolul III, Secțiunea 3 - Reguli de acces în infrastructură pentru efectuarea de lucrări necesare sau alte operațiuni din anexa la proiectul de decizie, ANCOM a primit o serie de propuneri după cum urmează:

- **Termenul prevăzut la art. 15 alin. (2) în care administratorul infrastructurii trebuie să răspundă notificărilor de acces în infrastructură realizate de furnizori este considerat de un respondent mult prea scurt**

ANCOM a acceptat parțial observația respondentului și a stabilit termenul pe zile lucrătoare, acoperind astfel și situația în care termenul inițial se împlinea într-o zi nelucrătoare.

Cu toate acestea, trebuie precizat că ANCOM nu a mărit durata acestui termen (fiind fixat la o zi lucrătoare) deoarece este considerat ca fiind suficient pentru planificarea de către RCS&RDS a accesului la infrastructură.

Este de menționat că RCS&RDS are posibilitatea de a propune un alt termen pentru acordarea accesului în infrastructură, astfel încât în mod practic, poate curge un termen de 3 zile lucrătoare de la data solicitării și până la data la care furnizorul respectiv are acces efectiv în infrastructură.

La stabilirea acestor termene, ANCOM a avut în vedere dinamica sectorului comunicațiilor electronice precum și necesitatea asigurării continuității furnizării serviciilor de comunicații electronice, chiar dacă ipoteza reglementată de art. 15 alin. (2) nu acoperă situațiile de urgență.

- **Un respondent consideră insuficient termenul de 15 zile lucrătoare pentru notificarea în avans în situația în care lucrările la infrastructură necesită mutarea/reșezarea unor cabluri sau echipamente ale furnizorilor, prevăzut la art. 17 alin. (2) din anexa la proiectul de decizie.**

Propunerea a fost acceptată, ANCOM completând alin. (2) al art. 17 cu ipoteza în care pentru mutarea/reșezarea cablurilor ori echipamentelor este necesară parcurgerea de către furnizori a unor proceduri de autorizare a executării lucrărilor de construcții. În acest caz, RCS&RDS are obligația să realizeze notificarea cu cel puțin 45 zile lucrătoare în avans.

23. Un respondent consideră ca inadecvată în raport cu arhitectura infrastructurii stabilirea de către ANCOM a unui singur indicator de calitate (a cărui valoare este considerată ca fiind mare) pentru ambele zone ale canalizației (magistrală și racorduri).

De asemenea, respondentul consideră cuantumul despăgubirilor prevăzute la art. 18 alin. (3) și la art. 19 alin. (3) [1% din valoarea facturii lunare datorate de furnizorul beneficiar de acces] ca fiind stabilit în mod arbitrar, fără a se ține cont de gradul de afectare printr-o eventuală nerespectare a indicatorului de calitate.

Stabilirea unor indicatori diferiți privind disponibilitatea poate conduce la o diminuarea calității serviciilor pentru utilizatorii finali și ca urmare, observația nu se acceptă.

În ceea ce privește valoarea de 1% prevăzută de autoritate ca reprezentând o despăgubire aferente unei ore de indisponibilitate a serviciilor, aceasta se încadrează în valorile practice în domeniu, pentru a stimula furnizorul să asigure un grad cât mai mare de disponibilitate a serviciilor. Astfel, un cumul de 100 de ore de indisponibilitate a serviciilor de acces la infrastructură, poate avea un impact major în funcționalitatea serviciilor destinate utilizatorilor finali, fapt care justifică în mod obiectiv aplicarea unei despăgubiri de 100% contravaloare a chiriei lunare, acordate celui căruia i-a fost afectat sever accesul la infrastructură.

24. Referitor la art. 18 alin. (2), un respondent propune înlocuirea sintagmei „[...] sau a celor necesare pentru remedierea unor defecțiuni care nu sunt imputabile RCS&RDS” cu sintagma „[...] sau a celor necesare pentru remedierea unor defecțiuni produse ca urmare a unor evenimente de forță majoră”.

Propunerea are în vedere faptul că RCS&RDS are obligația asigurării, pe toată durata derulării contractelor de acces, a parametrilor de calitate asumați în baza contractelor încheiate. Prin urmare, respondentul consideră că este necesar ca din calculul disponibilității infrastructurii să fie excluse, pe lângă intervalele de timp alocate activităților de mentenanță, doar cele în care indisponibilitatea este rezultatul unor evenimente de forță majoră.

ANCOM nu a preluat propunerea respondentului din următoarele considerente:

Este adevărat că RCS&RDS va avea obligația asigurării, pe toată durata derulării contractelor de acces, a parametrilor de calitate ai accesului la infrastructură stipulați în proiectul de decizie și asumați în baza contractelor încheiate.

În același timp, RCS&RDS i se pot imputa doar acele aspecte asupra cărora aceasta are control direct (de exemplu, lucrările periodice de mentenanță efectuate asupra propriei infrastructuri).

Formularea propusă de ANCOM, respectiv „[...] sau a celor necesare pentru remedierea unor defecțiuni **care nu sunt imputabile RCS&RDS**” acoperă o sferă mai largă se situații, inclusiv cazurile de forță majoră.

Dacă ne-am raporta doar la cazurile de forță majoră, ar fi excluse o serie de evenimente care nu se află sub controlul direct și nu se pot imputa RCS&RDS, ca de exemplu situațiile în care infrastructura este indisponibilă din cauza acțiunii ori inacțiunii unui furnizor beneficiar de acces sau chiar a unui terț.

Coroborând dispozițiile art. 18 -20, în special în ceea ce privește indicatorii minimi de calitate și despăgubirile acordate pentru nerespectarea acestora, considerăm că furnizorii beneficiari de acces au suficiente garanții cu privire la exercitarea unui acces netulburat la infrastructură.

25. Un respondent propune reducerea timpilor de răspuns și remediere a deranjamentelor, prevăzuți la art. 19 din anexa la proiectul de decizie, după cum urmează:

- **o oră timp de răspuns**
- **4 ore, timp de remediere temporară**
- **72 de ore, timp de remediere definitivă**

Respondentul invocă practica deja existentă în sectorul comunicațiilor electronice în ceea ce privește indicatorii de calitate asumați de furnizori în relația cu utilizatorii finali cu privire la asigurarea continuității serviciilor utilizate.

În urma analizei realizate de ANCOM în legătură cu practicile la nivel național și european, ANCOM consideră că termenele impuse de autoritate sunt în măsură a satisface criteriile de rezonabilitate și obiectivitate a măsurii propuse, propunerea respondentului nefiind admisă.

26. Referitor la art. 22 alin. (1), un respondent propune completarea lit. a) prin care se prevede tariful maxim pentru serviciul de închiriere tubetă magistrală astfel încât acesta să se aplice pentru lungimea reală a tubetelor magistrale care fac obiectul cererilor de acces.

Respondentul arată că prin această propunere dorește eliminarea acelor situații în care tariful lunar se obține prin însumarea lungimilor totale ale tubetelor aferente fiecărei cereri de acces și rotunjirea la unitatea de măsură superioară valorii rezultate, ceea ce duce la plata unor tarife care depășesc semnificativ valoarea infrastructurii reale închiriate.

ANCOM a preluat propunerea respondentului și a completat în consecință prevederile lit. a) de la art. 22 din anexa la proiect.

27. Un respondent propune introducerea unei prevederi în proiectul de decizie prin care să se reglementeze situația instalării în infrastructură a unor echipamente fără acordul RCS&RDS, propunând ca RCS&RDS să facă dovada că furnizorul beneficiar al contractului de acces a avut cunoștință și a avizat instalarea echipamentului respectiv.

Propunerea este întemeiată pe existența unor situații în care, în cadrul unor proiecte similare celui în discuție, terți furnizori instalează echipamente de comunicații în numele dar fără acordul unui anumit furnizor.

Se respinge propunerea. În opinia ANCOM limitarea accesului (neautorizat) de către terți ar trebui să se regăsească în prevederile contractului dintre Beneficiarul accesului la infrastructură cu terții.